

Statens Helsepersonellnemnd - HPN-2005-52

Myndighet	Statens Helsepersonellnemnd - Vedtak.
Dato	2005-08-23
Doknr/publisert	HPN-2005-52
Stikkord	Klage over Statens helsetilsyns vedtak om å gi klageren en advarsel grunnet uforsvarlig virksomhet, jf helsepersonelloven § 56.
Sammendrag	Advarsel til lege - uforsvarlig virksomhet. Hpl § 56 jf §§ 4, 30 og 40. Nemnda kom til at vilkårene for å gi klageren en advarsel var oppfylt. Klageren hadde handlet i strid med kravet til forsvarlig virksomhet ved ikke å aktivt etterlyse et prøvesvar som var kommet bort. Etter nemndas vurdering var det særlig kritikkverdigg at klageren avsluttet kontakten med pasienten uten en avklaring av situasjonen. Kravet til legens aktsomhet skjerpes i en situasjon der det ble fjernet en føflekk for å avklare om det forelå en ondartet lidelse. Klagerens journalføring var videre i strid med journalføringsplikten ved at klageren hadde dokumentert feil opplysninger i pasientens journal. I tillegg hadde klageren overtrådt plikten til å gi opplysninger til tilsynsmyndighetene. Helsetilsynets vedtak ble stadfestet.
Saksgang	Saksnr: 05/00052
Parter	A:
Forfatter	Nina Mår, Helene Braanen, Gunnar Steintveit, Halvor Kjølstad, Eirik Bø Larsen, Bjørg Brinch, Aase Tidemann.

SAKENS BAKGRUNN: Tilsynssak ble reist som følge av klage fremsatt av Helse- og sosialombudet i X av 2. desember 2002 på vegne av pasient B. Pasienten møtte til konsultasjon den 7. juni 2002 for å fjerne en føflekk. Klageren skal etter å ha fjernet føflekken antydnet at pasienten ville få skriftlig svar etter ca to uker. Da pasienten ikke hadde hørt noe etter to måneder, tok hun kontakt med legesenteret. Prøvesvaret forelå ikke, og det var ikke journalført at pasienten hadde fjernet en føflekk eller at denne var sendt til undersøkelse. Videre fikk pasienten under konsultasjonen utstedt en resept på p-piller påført en annens navn.

Statens helsetilsyn ga klageren en advarsel i vedtak av 23. februar 2005. Etter Helsetilsynets vurdering var behandlingen av pasienten i strid med kravet til forsvarlig virksomhet, se helsepersonelloven § 4. Pasienten fikk fjernet en føflekk under konsultasjonen, og det må ha vært en forglemmelse at prøven ikke ble merket med pasientens navn og sendt til undersøkelse. Helsetilsynet har sett alvorlig på at klageren ikke avklarte forholdene rundt det manglende prøvesvaret. Videre hadde klageren brutt journalføringsplikten ved at opplysningene ikke ble journalført eller ble journalført feil, se helsepersonelloven § 40. Statens helsetilsyn fant videre at klageren ved flere anledninger brøt plikten til å svare på Helsetilsynets henvendelse, se helsepersonelloven § 30.

Statens helsepersonellnemnd hadde berammet saken til 21. juni 2005, men den ble etter klagerens ønske utsatt fordi hun ikke kunne møte denne dag. Saken ble så satt opp til behandling den 23. august 2005. Klageren fikk innkalling, men møtte ikke opp.

KLAGEREN har påklaget vedtaket om advarsel den 29. mars 2005.

Hun har vist til at føflekken som var fjernet ble brakt på formalingglass ut til kontorsøstrene, som tok seg av innsendelse til histologisk undersøkelse. Resepten på p-piller ble dessverre utstedt i en annen pasients navn. Det har sannsynligvis skjedd en tastefeil, slik at pasienten har fått resepten utstedt på pasienten over eller under seg på listen. Dette bør, etter klagerens oppfatning, ikke skje.

Det er nå umulig for klageren å finne ut av hvordan feilen ble begått. I forbindelse med at Y legesenter gikk konkurs i Æ, ble alt datamaterialet fra Z stjålet. Klageren mener det er urimelig at hun blir gitt en advarsel, da hun ikke har mulighet til å oppklare saken.

Klageren har bedt om å få treffe pasienten og egenhendig be om unnskyldning, noe hun ikke har fått respons på. For ordens skyld gjør hun oppmerksom på at etter at hun ble klar over denne saken spør hun hver eneste pasient om fødselsdato før hun gjør noe som helst, slik at en lignende situasjon ikke skal oppstå.

STATENS HELSETILSYN har i oversendelse til nemnda av 8. april 2005 ikke funnet grunnlag for å endre sitt tidligere vedtak.

Helsetilsynet har bemerket at advarselen gjelder det forhold at klageren ikke forsikret seg om at prøven ble sendt til undersøkelse. Det blir i den forbindelse vist til at klageren ved pasientens henvendelse i august 2002 ikke aktivt etterlyste prøven, eller kalte pasienten inn til ny undersøkelse for eventuell oppfølging.

Når det gjelder tilgangen på journalnotater etter konkursen i november 2003, blir det vist til referert telefonsamtale med C, leder av Y legesenter, hvor det blir opplyst at journalopplysningene er tilgjengelige for klageren. Statens helsetilsyns vurdering er imidlertid i forhold til det at klageren ikke foretok seg noe i 2002. Hva som senere har skjedd med journalnotatet, svekker ikke det alvorlige i at klageren ikke foretok seg noe ved pasientens henvendelse i 2002.

NEMNDAS BEMERKNINGER:

Spørsmålet for nemnda er om vilkårene for å gi klageren en advarsel er oppfylt, jf lov om helsepersonell mv av 2. juli 1999 nr 64 (helsepersonelloven) § 56. Etter denne bestemmelse kan advarsel gis dersom klageren *forsettelig* eller *uaktsomt* har overtrådt sine plikter og *pliktbruddet er egnet til å medføre fare for sikkerheten i helsetjenesten eller til å påføre pasienter en betydelig belastning*, se loven § 56.

Helsepersonelloven § 4 pålegger helsepersonell å utføre sitt arbeid i samsvar med de krav til faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp som kan forventes ut fra helsepersonellens kvalifikasjoner, arbeidets karakter og situasjonen for øvrig. Klageren har etter nemndas vurdering handlet i strid med kravet til *faglig forsvarlighet* ved behandlingen og oppfølgingen av pasient B, jf helsepersonelloven § 4.

Det er ikke klarlagt hvorfor prøvesvaret aldri kom til rette. Nemnda har ikke grunnlag for å konkludere hva årsaken til dette kan være. Viktig for nemnda er imidlertid at det i saken ikke er gitt opplysninger om at klageren foretok seg noe i forbindelse med pasientens kontakt ca to måneder etter konsultasjonen. Nemnda legger derfor til grunn at klageren ikke fulgte opp forespørselen. Etter nemndas vurdering var det særlig

kritikkverdig at klageren ikke tok initiativ til å etterlyse prøvesvaret for å forsøke å oppklare om prøven var kommet vekk eller om den forelå ved laboratoriet eller ved legesenteret. Nemnda ser svært alvorlig på at klageren avsluttet kontakten med pasienten uten en avklaring av situasjonen. Kravet til legens aktsomhet skjerpes i en slik situasjon der det ble fjernet en føflekk for å avklare hvorvidt det forelå en ondartet lidelse. Det er for nemnda åpenbart at situasjonen med et prøvesvar som ikke kom til rette må ha skapt en utrygghet for pasienten.

Nemnda har merket seg at klageren skrev ut en resept til pasienten på p-piller som var påført feil navn. Dette forhold er også i strid med helsepersonelloven § 4 sitt krav om utøvelse av faglig forsvarlig virksomhet.

Klagerens journalføring var videre i strid med *journalføringsplikten*, se helsepersonelloven § 40.

Dokumentasjonsplikten er i hovedsak begrunnet i hensynet til kvalitet og kontinuitet i behandlingen, og hensynet til etterprøvbarhet av den helsehjelp som er gitt, se Ot.prp.nr.13 (1998-1999) side 111. Dokumentasjonen skal blant annet inneholde opplysninger om pasientens tilstand, legens vurderinger, foretatte tiltak, forskrivning og videre oppfølging.

Opplysninger om at pasienten fikk fjernet en føflekk og at den skulle sendes til undersøkelse ble ikke ført inn i pasientens journal. Klageren har derimot journalført pasientens kontakt som en gynekologisk undersøkelse. Av journalnotat registrert på pasienten den 7. juni 2002 fremgår: «*Konsultasjon med gynekologisk undersøkelse. Resept på Jasmin tabletter.*» Nemnda understreker at det var av særlig viktighet å få dokumentert riktige opplysninger i journal, med tanke på oppfølging av prøvesvar.

Klageren har anført at det var en del dataproblemer på jobben i denne perioden, og at det ikke var noen ordentlige registreringer av pasienten annet enn at hun har vært der og hva hun har betalt. Nemnda viser til at dette ikke er i samsvar med det som faktisk er ført inn i journalen, se ovenfor. For øvrig viser nemnda til Helsetilsynets oversendelse der det fremgår at journalopplysningene er tilgjengelige for klageren.

Etter nemndas vurdering har klageren også overtrådt plikten til å gi *opplysninger til tilsynsmyndighetene*, se helsepersonelloven § 30.

Helsetilsynet i X ba klageren tre ganger om opplysninger vedrørende konsultasjonen med pasienten. Opplysningene omfattes av helsepersonelloven § 30 da det er opplysninger som anses påkrevd for å kunne utøve tilsyn med helsepersonells virksomhet. Det ble purret på alle brevene fra Helsetilsynet i X, blant annet med varsel om administrativ reaksjon. Klageren besvarte den første henvendelsen etter seks måneder, og da vedlagt journalen til en annen pasient samt ga opplysninger i forhold til denne. De to andre henvendelsene ble først besvart etter henholdsvis tre og to måneder.

Nemnda viser til at helsepersonell har en plikt til å utlevere den informasjon tilsynsmyndighetene ber om. Det er en forutsetning for et effektivt tilsyn med helsetjenesten og helsepersonell at helsepersonell gir opplysninger og samarbeider med tilsynsmyndigheten. Det er opp til tilsynsmyndighetenes skjønn å avgjøre hvilke opplysninger som anses nødvendige og helsepersonell har plikt til å utlevere opplysninger selv om de ut fra egen vurdering anser at det ikke foreligger kritikkverdige forhold. Det at klageren ikke ga tilsynsmyndighetene opplysninger, er etter nemndas vurdering klart kritikkverdig.

Klageren har uaktsomt overtrådt flere plikter etter helsepersonelloven, og handlingene var, etter nemndas oppfatning egnet til å medføre fare for sikkerheten i helsetjenesten eller til å påføre pasienter en betydelig belastning, jf helsepersonelloven § 56. Nemnda viser spesielt til at det å unnlate å følge opp en pasient i ettertid, vil være egnet til å medføre fare for sikkerheten i helsetjenesten.

Ikke et hvert brudd på forsvarlighetsnormen vil kunne gi grunnlag for en advarsel til tross for at handlingen isolert sett innebærer en overtredelse av forsvarlighetskravet i helsepersonelloven § 4. Nemnda viser imidlertid til forarbeidene til helsepersonelloven som angir formålet med reaksjonen advarsel til «å reagere på en alvorlig overtredelse av pliktregler og bidra til å forhindre fremtidige pliktbrudd av denne art», jf. Ot.prp.nr.13 (1998-1999) punkt 20.2.1 fjerde avsnitt. Etter nemndas syn anses klagerens pliktbrudd samlet sett å være av en slik alvorlighet at de kvalifiserer for en advarsel.

Vilkårene for å gi klageren en advarsel er oppfylt.

Klagen har ikke ført fram, og det påklagede vedtak blir å stadfeste.

Vedtaket er enstemmig.

KONKLUSJON: Statens helsetilsyns vedtak av 23. februar 2005 stadfestes.